

© 08 januari 2020, 12:10 (CET)

Ongecorrigeerd fragment uit Zandvoort van Nando Boers

Hoofdstuk 4

Nu zijn Chris en ik met z'n tweeën op het strand en er is geen moment rust, terwijl er niemand om ons heen is. In mijn oren ruist de wind. In mijn hart raast het bloed. In mijn hoofd knallen de gedachten op elkaar.

Wat moet ik met dit gevoel? Hoe kan ik dit laten doven, laten smelten, laten verdwijnen, hoe kan ik ervan weg?

Chris naast me heeft niet echt iets in de gaten. Ik ben teleurgesteld, maar snap het ook. Ik zucht diep.

We wandelen naast elkaar. Voor ons uit steken twee meiden over, richting het water. Chris fluit zachtjes tussen zijn tanden. Goeie tietten zeg, zegt hij.

Er ontsnapt me gelukkig iets van een lach.

Godzijdank ben ik nu op het weide strand. De paniek zwakt weer iets af. De lange horizon werkt geruststellend, net als de rustige, lege zee. Op de duinen deint het helmgras op het briesje. Een paar meeuwen scheren vlak over het zand en over de branding en schieten weer omhoog, opgetild door de wind. Ze krijzen naar elkaar. Als ze achter ons zijn verdwenen en opgaan in het andere geluid van de natuur kraken de schelpen en scheermesjes onder mijn zolen. Ik kijk om en zie de twee meiden spetteren in het water. Ze gieren van het lachen. Chris lacht ook. Ik draai mijn hoofd naar Chris. Waarom wil je dit nog?, vraag ik. Mijn stem klinkt zwak. Hè?

Waarom wil je nog een keer in Zandvoort racen?, roep ik bijna. Waarom? Wat heb je nog te winnen?

Hij loopt door.

Hij moet dit toch niet willen? Waarom doen we dit? Waarom sta ik hem toe bij Morris te gaan racen?

Ik wil voor ik stop een keer met jou samen in een team, zegt Chris. Hij heeft zich omgedraaid en staat recht tegenover mij.

Ik wil dit al heel lang, heel graag. Wat is er mooier?

Ik weet niet wat ik moet zeggen. Is er iets mooier? Chris kijkt me aan. Achter hem het strandpaviljoen van Parnassia, bovenop de duin.

Op deze plek onder aan het duin hingen we op de middelbare school in de zomer rond met onze groep. Eerst luieren in de zon, voetballen, zwemmen en met de frisbee gooien en 's avonds bij een vuur, zingen en drinken. Er was altijd wel een gitaar en liedjes die we uit ons hoofd kenden. We sprongen 's nachts met de meiden in zee en slingerden dronken in het donker terug over de schelpenpaadjes terug naar onze tenten die we op de camping in duinen hadden opgezet. Nina was er ook wel eens bij.

Met Nina 's nachts in zee, waarom voelde het niet zoals ik dacht dat het moest voelen? We dreven op de golven, de schuimkoppen verlicht door de maan. We kusten, we voelden. Het hoorde zo. Ik begreep dat dit bijzonder moest zijn. Maar ik werd niet door de gebeurtenissen opgetild. Ik was me te bewust van de situatie, van wat er gebeurde. Ik zag ons dobberen, ik zag de anderen dobberen en spetteren en gillen. Ik werd opgeslokt door de zee, Nina zwom achter me aan, greep mijn enkel beet, strengelde haar lichaam om me heen. Sloeg haar benen om mijn middel.

Laten we wat drinken, zeg ik. Goed idee?

Vroeg ik je net toch? Nee, sorry. Dat klonk bot. Juist, is goed. Ik heb wel zin in een lekker biertje eigenlijk.

We klimmen de strandopgang op. Binnen klinkt Wonderful tonight van Eric Clapton. We bestellen bij de ober twee bier.

Weet je?, zegt Chris als de ober naar de koelkast is vertrokken om twee blikjes Amstel te halen voor ons, ik wil dit nog een keer. Ik wil nog één keer op Zandvoort racen. Nog een keer die rush ervaren van een thuisrace. Dit is mijn laatste kans. Toen ik hoorde dat Roche betalingsproblemen had, heb ik gelijk Van Stoffelen contact met die Yap laten opnemen. Zo is het balletje gaan rollen. Ik wil het er gewoon nog een keer op wagen, nog één keer alles tot in mijn vezels ervaren. Met jou. En als het goed gaat kan ik het seizoen misschien af maken. Ook met jou. En dan stap ik er voorgoed uit. Klaar.

Met Chris in hetzelfde team. Mijn Chris. Nooit hebben we naderhand met een woord gerept over die avond in de Braziliaanse club. Nooit een woord.

Maar je hebt het allemaal al gedaan, zeg ik toch. Alles beleefd, alles overleefd.

Ik weet het, zegt hij. Hij neemt een flinke teug. En toch wil ik het nog een keer. Omdat het Zandvoort is. Omdat het bij jullie team kan. Bij elk ander team had ik er niet over gepeinsd. Maar dit is het me waard.

Hij leegt zijn blikje, knijpt het fijn en zet het verkreukelde blikje terug op tafel. Op, zegt hij. Dan staat hij op en loopt naar de wc.

Zo teruglopen?, vraagt hij voor hij de klapdeurtjes open zwiept.

Ik knik. Ik leeg mijn blikje in mijn keel en ik staar over de vlakke zee.

Mijn gedachten gaan terug naar Pierre. Waarom nu, dat weet ik niet. Zo gaan mijn gedachtes vaak. Plots zijn ze er. Plots zijn de doden er weer. Pierre was begin dit jaar nog mijn teamgenoot en na zijn dood nam Alain Roche zijn plaats in. Al snel kon Roche niet meer aan zijn betalingsverplichtingen voldoen. Gelukkig maar, want ik hou er niet van als coureurs direct met de teambaas aan de lijn hangen van wie de coureur nog waar net uit de cockpit is getild.

De avond voor zijn dood hadden Pierre en ik elkaar in Frankrijk omhelst en afgesproken dat we ooit samen uit de racerij zouden stappen. Natuurlijk het was stoere mannen-romantiek gedrenkt in bier, want zulke vrienden waren we helemaal niet, maar het voelde goed. Pierre was wel iemand die vriend had kunnen worden.

De dood van Pierre zit blijkbaar nu nog onder onze huid. Pierre was ook nog maar net begraven. Ik zie zijn jammerende moedertje nog voor me, knielend bij de kist, met haar knieën in het natte Bretonse gras.

We hadden met ons team een week na Barcelona voor één dag het circuit van Le Castellet afgehuurd. Andrea had YipYap kunnen overtuigen, het circuit was toch al lang geleden geboekt en de test afblazen zou ook geld hebben gekost. Deze testritten een paar dagen voor de volgende Grand Prix in Dijon zouden ons seizoen weer op de rails moeten zetten. We zouden een sprong voorwaarts maken op de startopstelling door de nieuw ontwikkelde voorvleugel. Die voorvleugel zouden we uitproberen in Zuid-Frankrijk. Eerst ging ik 's ochtends de baan op, daarna Pierre. 's Middags zouden we allebei rijden.

Ik kreeg die middag na een paar rondjes de gele vlag te zien van een baancommissaris. Ik moest vaart minderen. Ik zag in een flits de wagen van Pierre achterste te voren tegen de vangrail staan. Ik trapte hard op de rem, zette de auto zo snel als ik kon stil, ontworstelde mezelf aan de gordel en wurmde mezelf uit de cockpit en rende over het asfalt terug naar het wrak.

Het was doodstil op de baan. In de verte zag ik een baancommissaris mijn richting op rennen. Pierre's hoofd leunde tegen de rand van de cockpit. Bloed sijpelde onder zijn helm vandaan. Ik reikte over de rand van de cockpit. Ik pakte zijn handen vast die op zijn dijen rustte. Ik keek door zijn vizier naar zijn ogen. Ze waren al dicht. De voorvleugel was afgebroken, dat kon een blinde nog zien. Zijn Harvey was onbestuurbaar geworden.

Ik liet zijn handen los en zeeg ineem naast de auto. Ik ging in foetushouding liggen in het gras. Geen idee waarom. Geen idee. Geen seconde dacht ik eraan dat er wel eens benzine zou kunnen lekken en het wrak zou kunnen exploderen.

Enkele seconden later arriveerde de baancommissaris. Hij deinsde terug toen hij het tafereel van dichtbij zag. Hij moest overgeven.

We liepen terug naar de baanpost. Ik pakte de telefoon die aan een houten paal zat vastgespijkerd en begon te praten tegen de ambulancepost aan het begin van de pitstraat. Ik wiep een blik naar de plek des onheils, honderd meter verderop.

Accidente grâve, riep ik. Vite. Vite. Maar ik wist dat het niets meer zou uithalen voor Pierre. Ik hing op en rende terug naar het wrak.

Na een paar minuten kwam de ambulance aangereden. Andrea zat er ook in. Ik keek hem aan toe hij uitstapte. Toen hij me aankeek wist hij gelijk hoe laat het was. Godverdomme, godverde-godverdomme, schreeuwde Andrea. Hij sloeg zijn handen voor zijn ogen. Ik zal nooit vergeten hoe we samen zwijgend terugliepen op die doodse, lege baan en de ambulance ons inhaalde, met daarin het verwoeste lichaam van Pierre, op weg naar het mortuarium. Ik stopte met lopen en keek naar de ambulance die ons passeerde en die tegen de rijrichting inreed en uit het zicht verdween. Andrea was al lopend in gebed verzonken. Hij kuste zijn kettinkje.

Pierre was rechtdoor geschoten omdat de verdome kutvoorvleugel afbrak. Kansloos in een onbestuurbaar geraakte wagen. Alles was van de wagen afgebroken en stukken aluminium en staal waren door zijn overall geboord. Zijn overall was de spons die zijn bloed had opgezogen. In de cockpit had hij zijn laatste adem uitgeblazen. Zijn lichaam verliet het circuit in een ziekenwagen, met een laken over zijn gezicht, met als eindbestemming een kist in een koude kamer waar hij nooit eerder was geweest.

Het telefoongesprek met Morris die middag was hartverscheurend. We huilden allebei zacht. We vervloekten ons werk, de racerij, de hele klerezooi.

Ik had nog nooit gehuild om een verongelukte collega. En Pierre was nou niet gelijk mijn beste maat.

Ik had Morris zich wel vaker bijeen zien rapen na een doodsbbericht. Ik was het dan die een arm om hem sloeg. Koffie voor ons inschonk.

Nu was het anders. Dit was een coureur van hem. Ik voelde Morris aan de andere kant van de lijn. Ik was ook boos.

Ik wist wel gelijk: ik ga nu niet stoppen. Waarom precies, dat wist ik dan weer niet. Alsof racen een rationele bezigheid is. Ik wilde in elk geval niet weglopen na weer een dode coureur. Als ik zou vertrekken, dan zou dat op mijn voorwaarden gaan. Dat voelde ik heel sterk. Hoewel ik nog geen flauw idee had welke voorwaarden dat precies waren of welke dat zouden kunnen zijn. Ik zou me zeker niet door dit soort omstandigheden laten dwingen. Ik wist onbewust wel dat ik een grens naderde. Ik kon natuurlijk niet eeuwig blijven incasseren.

Eerdere ongelukken hadden me nooit zo weten te raken als nu. Ik had ze altijd van me af geschud. Iedereen zei altijd dat het erbij hoorde en dat je op een afstand moest zien te blijven. Zo was ons leven nu eenmaal.

Maar Pierres dood was toch anders. Het beeld van Pierre en de handen die rustten in zijn schoot komt elke week 's nachts wel een keer voorbij.

Bij anderen hoorde je van een zwaar ongeluk als je in de pits was of als je zelf racete en de brokstukken of de brand passeerde. Of je was er niet eens bij. Olaf stierf op een ander circuit. 'Moose' ook. Dat was allemaal ver weg. Het waren mededelingen die aankwamen als een mokerslag, maar je was zelf toch buiten schootsafstand gebleven.

Pierre was dichtbij. Ik was de eerste die bij zijn dode lichaam arriveerde. Misschien was de dood nog wel in de buurt. Het vonnis was nog maar net voltrokken.

Ik had een paar dagen later het idee gekregen dat de dood zich daar, op die plek, echt in mij had genesteld. Of mij in elk geval had gemarkeerd. Alsof het spook nu zeker wist waar ik was.

Het was anders dan mijn eigen ongeluk. Op de Nürburgring was ik er anders mee bezig, had gevaar een andere plek in mijn leven. Het was toen nog een gegeven, geen keus. Toen hoorde het gevaar nog bij de buitenwereld. Ik had het ook nog eens overleefd.

Pierre was dood.

Als ik aan de scene terugdacht herinner ik me ook vaak de stilte die er over plek was gevallen. Niet alleen het omgevingsgeluid was zacht - ik hoorde insecten zoemen, maar ook mijn eigen gedachten hielden halt. De tijd verstreek op een andere manier. Misschien was dat wel wat mensen bedoelden als ze zeiden dat de tijd even stilstond. Ik vertraagde zelf ook.

Ik was die dag precies op de plek waar de omstandigheid zich bevond en Pierres tijd was verstreken. Zijn ogen waren dicht en zijn gelaat was vrij van emotie. De huid was glad. Het was gedaan.

Het overviel me, hoe de levenloosheid zich aan mij presenteerde. Sereen haast. Ik herinner me dat ik total kapot was de dag erna. Ik besepte dat nachtmerries zijn opgebouwd uit dit soort gebeurtenissen en emoties.

De zee is nog altijd vlak. Ik draai me om. Chris praat binnen met de barman. Hij staat met zijn rug naar mij toe. Ik voel me een kapotte thermosfles. Van buiten niks gekes te zien, van binnen lig ik in duizend stukjes.

OVER AMBO|ANTHOS

Ambo|Anthos *uitgevers* bekleedt al meer dan een halve eeuw een vooraanstaande plaats in het Nederlandstalige literaire landschap en onderscheidt zich door het uitbrengen van een breed scala aan titels. De constante kwaliteit van het veelzijdige fonds heeft Ambo|Anthos tot een van de meest succesvolle Nederlandse uitgeverijen gemaakt.

De rijke geschiedenis van Ambo|Anthos begint in 1963 als de schrijver Herman Pijfers uitgeverij Ambo opricht, in eerste instantie een non-fictie fonds, aangevuld met standaardwerken uit de klassieke tijd in hedendaagse vertalingen in de reeks Ambo-klassiek. Dankzij een onorthodoxe cultuur waarin creativiteit hand in hand gaat met ondernemerschap breidde de omvang zich gestaag uit. Zo waren het werk van psycholoog Piet Vroom, het boek *Wie is van hout* van

psychiater Jan Foudraine en de sociale romans van Yvonne Keuls gezichtsbepalende voorbeelden voor het fonds in die tijd. Sinds het samengaan in 1996 met uitgeverij Anthos bestrijkt het fonds van Ambo|Anthos kwalitatieve boeken binnen de genres non-fictie, fictie en thrillers dat namen als Nicci French, Brett Easton Ellis en Per Olov Enquist heeft voortgebracht.

Bekende auteurs als Herman Koch, Tatiana de Rosnay, Saskia Noort en Esther Verhoef zijn inmiddels niet meer weg te denken uit de Nederlandse bestsellerlijsten. Ook internationale auteurs als Jonathan Safran Foer, Eleanor Catton, Martha Nussbaum en Anthony Beevor hebben ieder de weg naar de lezers weten te vinden.

---

 pr.co

Ambo|Anthos